

การพัฒนาารูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต
สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ

The Development an Instructional Model by Using Experiential Learning
Enhancing Life Skills for Student Teachers in Rajabhat University

บุญล้อม ดั่งวงวิเศษ*

Boonlorn Duangwiset

มนสิช สิทธิสมบูรณ์**

Monsit Sitthisomboon

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1. สร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอน 2. ทดลองใช้และศึกษาผล
การใช้รูปแบบการสอน 3. ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อรูปแบบการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ
วิจัย ได้แก่ นักศึกษาครู โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โดยใช้
วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) รูปแบบการสอน
2) คู่มือการใช้รูปแบบการสอน 3) แบบวัดทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู 4) แบบประเมินความพึงพอใจการใช้
รูปแบบการสอน 5) แบบสัมภาษณ์ แบบแผนการวิจัยเป็นการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังทดลอง
(One Group Pretest - Posttest Design) ผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบการสอนฯ มีองค์ประกอบ 5
องค์ประกอบหลัก คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล
ตามรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู แบบ ARTP Model 4
ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ตระหนักประสบการณ์ (Alerting) ขั้นที่ 2 ขั้นร่วมสะท้อนคิด (Reflection)
ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างความคิดรวบยอด (Transfer) ขั้นที่ 4 ขั้นปฏิบัติเรียนรู้ (Practicing) และการวัดและประเมินผล
2) ผลการศึกษาทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู พบว่า นักศึกษาครูที่ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบการสอน
หลังการสอนทักษะชีวิต สูงกว่าก่อนการสอนทักษะชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผลการประเมิน
ความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อรูปแบบการสอนฯ หลังจากดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการ
สอน พบว่า นักศึกษาครูมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบการสอน / ทักษะชีวิต / นักศึกษาครู

*นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

**รองศาสตราจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ABSTRACT

The purpose of this study was to Development an Instructional Model by Using Experiential Learning for Enhancing Life Skills for Student teachers in Rajabhat University. The study had four objectives : (1) a construction and develop research instruments for the instructional model; (2) an experiment on the instructional model; and (3) To measure student teachers satisfactory evaluation toward on the instructional model. Samples were student teachers in early childhood education program, Faculty of Education, Kamphaengphet Rajabhat University. Sample groups were selected by Simple Random Sampling. Instrument used in this study was the Instructional Model by Using Experiential Learning Enhancing Life Skills for Student teachers in Rajabhat University. The experimental model of the same group one Group Pretest - Posttest Design and analyzed by t-test. The findings were as follows: 1) The Instructional Model consisted of five components: (1) rationale; (2) objectives; (3) contents; (4) teaching steps by Using Experiential Learning, ARTP Model 4 steps: Alerting, Reflection, Transfer and Practicing; (5) measurement and evaluation. 2) The finding revealed that the post-test average scores after finished teaching of Life Skills for Student teachers were statistical significantly higher than pre-test scores at 0.01 statistical level. 3) Student teachers were satisfied with the Instructional Model at the "Highest" level.

Keywords : Instructional Model / Life Skills / Students teacher

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ต้องทำเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยปลูกฝังและสร้างคุณค่าให้กับตนเองและเห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์ ขณะเดียวกันก็ควรได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อเป็นภูมิคุ้มกัน ความเสี่ยงในการดำเนินชีวิตทั้งปัจจุบันและอนาคต โดยปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้มีการวางแผนการปฏิรูป การผลิตและพัฒนาครู เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และ ทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการพัฒนาครู ควรร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ในการพัฒนาตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อให้สถาบันการศึกษาฝ่ายผลิตเข้าไปรับผิดชอบผลิต (บัณฑิตครู) ของตนเองที่ เป็นครูในระบบ เพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถ และทักษะที่ทันสมัยสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมี คุณภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557, หน้า 3-4)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้รับการ พัฒนาความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะ ซึ่งทักษะชีวิตเป็นจุดเน้นด้านความสามารถและทักษะที่เด็กและ เยาวชนจำเป็น ต้องได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน เป็นภูมิคุ้มกันพื้นฐานที่จะช่วยให้ ผู้เรียนสามารถเผชิญกับปัญหาและความท้าทายในการดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับวัฒนธรรม และสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 2) ทักษะชีวิตมีความสำคัญและจำเป็น อย่างยิ่ง เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้ส่งผลกระทบต่อเด็กวัยเรียนเป็นอย่างมาก เด็กและเยาวชนที่มี ทักษะชีวิตในระดับต่ำหรือขาดภูมิคุ้มกันทางสังคม เมื่อพ้นวัยการศึกษาขั้นพื้นฐานไปแล้ว อาจเป็นคนที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต จึงมีความจำเป็นในการพัฒนาและสร้างทักษะชีวิตให้กับผู้เรียนในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อย่างเร่งด่วน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกันให้รอดปลอดภัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 4) ซึ่งจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างมากนี้เองได้ส่งผลกระทบต่อเด็กวัยเรียน ทั้งการดำเนินชีวิต ทั้งปัญหาด้านการปรับตัว ปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจ ปัญหาสุขภาพ ปัญหาความรุนแรง โดยเฉพาะในเด็กและเยาวชน ครูจึงต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกัน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2554, หน้า 10) ถึงอย่างไรก็ตามเมื่อเด็กในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าวสำเร็จการศึกษาและก้าวเข้าสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษาก็ก็น่าจะมีทักษะชีวิตที่ตนเองให้ประสบความสำเร็จ นักศึกษาที่เข้ารับการศึกษาในคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วต้องประกอบอาชีพครูโดยส่วนใหญ่ ปัจจุบันเรามักนักเรียนจากระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เก่งเข้ามาเป็นครูเพิ่มขึ้นโดยผ่านกระบวนการในการคัดสรรของแต่ละสถานศึกษา นักศึกษาครูเหล่านี้เมื่อเข้ารับการศึกษาในคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ก็ได้รับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความสามารถในการสอน เป็นผู้มีความรู้ที่ดี มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพครู แต่สิ่งที่จำเป็นต้องส่งเสริมนอกเหนือจากประเด็นดังกล่าวคือเรื่อง ทักษะชีวิต (Life Skill) ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญสำหรับนักศึกษาผู้ที่เรียนครูในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องมีเพื่อก้าวสู่การเป็นครูที่มีคุณภาพ (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2557) ทักษะชีวิต เป็นความหมายที่สอดคล้องกับคำว่า Life skill ซึ่งองค์การอนามัยโลก (WHO) เป็นผู้บัญญัติศัพท์นี้ องค์การอนามัยโลกได้ให้ความหมายทักษะชีวิตไว้ว่าหมายถึงความสามารถทางสังคม ความคิดวิเคราะห์ ความพยายามเพิ่มพูนปฏิสัมพันธ์ของตนกับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมให้ประสบความสำเร็จ เพื่อสามารถแก้ไขปัญหาในสถานการณ์วิกฤตที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ตลอดจนเป็นความสามารถที่จะส่งเสริมสุขภาพของบุคคลและชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 4) ทักษะชีวิตสำหรับครูในศตวรรษที่ 21 เป็นหลักการพัฒนาครูที่สำคัญ ซึ่งเป็นบทบาทที่สำคัญ เพราะครูต้องเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างมากมาย ต้องเปลี่ยนวิธีคิด ต้องเฝ้าหาทักษะใหม่ในการเป็นผู้อำนวยการเพื่อชักชวนผู้เรียนมาทำโครงการ ชวนผู้เรียนมาสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ ให้ได้ความรู้ที่ลึกทางทฤษฎี และได้รับการกระตุ้นสมองส่วนที่ ทำให้ผู้เรียนมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีสุนทรียะและมีวุฒิภาวะต่างๆ ซึ่งสมองส่วนนี้จะมีเพียงแค่เฉพาะในมนุษย์เท่านั้น (วิจารณ์ พานิช, 2555, หน้า 7)

การพัฒนาทักษะชีวิต จึงนับได้ว่าเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของผู้เรียน การพัฒนาทักษะชีวิตมีกระบวนการสอนผ่านแนวคิดต่างๆ ที่น่าสนใจและมีผลการพัฒนารับรอง สำหรับแนวคิดที่น่าสนใจคือ “การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์” ซึ่งคอลล์ (Kolb, 1984) ได้บัญญัติวงจรการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์นี้ขึ้น โดยเริ่มจากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมไปสู่การสะท้อนความคิด ไปจนถึงการสรุปความคิดรวบยอด และการทดลองในสถานการณ์ใหม่ จนเกิดเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องโดยแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์นี้เป็นวิธีการสอนที่เน้นการเรียนรู้จากการกระทำ ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ใหม่โดยเริ่มจากการรับรู้ปัญหา คิดหาแนวทางแก้ไข ลงมือปฏิบัติจนเกิดประสบการณ์ ผู้เรียนจะเป็นผู้สร้างความรู้ของตนเอง เกิดการปรับเปลี่ยนความรู้เดิมให้เป็นความรู้ใหม่ ซึ่งจะเป็นความรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการคิดและการกระทำจนก่อให้เกิดการเรียนรู้

จากการศึกษาสภาพปัญหา ความสำคัญ และเหตุผลดังกล่าวในข้างต้น ผู้วิจัยจึงมุ่งพัฒนารูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ อันจะส่งผลที่ดีต่อการพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ให้มีความเป็นครูที่สมบูรณ์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. เพื่อทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ

สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษาครูที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีทักษะชีวิตสูงขึ้นกว่าก่อนได้รับการสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ขั้นการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอนฯ เป็นการศึกษาและนำข้อมูลพื้นฐาน แนวคิด การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ โดยในขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู แบบ ARTP Model 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ตระหนักประสบการณ์ (Alerting) ขั้นที่ 2 ขั้นร่วมสะท้อนคิด (Reflection) ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างความคิดรวบยอด (Transfer) ขั้นที่ 4 ขั้นปฏิบัติเรียนรู้ (Practicing) และข้อมูลพื้นฐานแนวคิดเกี่ยวกับทักษะชีวิต และรูปแบบการสอนที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้มาดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด แนวทางการที่จะพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน และทักษะชีวิต เพื่อให้ข้อมูล แนวคิด แนวทางเกี่ยวกับการสอนแบบเน้นประสบการณ์ และการส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวคิด แนวทางการพัฒนารูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อให้ข้อมูล แนวคิด แนวทาง เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะนำมาเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างรูปแบบการสอน คู่มือการใช้รูปแบบการสอน แบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอน แบบประเมินคุณภาพรูปแบบการสอน แบบประเมินคุณภาพคู่มือการใช้รูปแบบการสอน แบบประเมินคุณภาพแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู แบบประเมินคุณภาพแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอน

1. แหล่งข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ รวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ทักษะชีวิต และรูปแบบการสอน ประกอบไปด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบ แนวคิดและทฤษฎี และแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ที่จะทำให้นักศึกษาครูมีทักษะชีวิต ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการสอน ได้แก่ ความหมายของรูปแบบการสอนองค์ประกอบของรูปแบบการสอน การพัฒนารูปแบบการสอน การนำเสนอรูปแบบการสอน

การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านหลักสูตรและการสอน และทักษะชีวิต จำนวน 5 คน และการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีประสบการณ์ในการสอนนักศึกษาครู ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน เพื่อให้ข้อมูล กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน และผู้เชี่ยวชาญด้านทักษะชีวิต จำนวน 7 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ และนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 30 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด แนวทางในการที่จะพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวคิด แนวทางการพัฒนารูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ 3) รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ 4) คู่มือการใช้รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ 5) แบบประเมินความเหมาะสมรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ 6) แบบประเมินความเหมาะสมคู่มือการใช้รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ 7) แบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู

3. การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด แนวทางในการที่จะพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

ศึกษาประเด็นเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด แนวทางในการที่จะพัฒนาทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหา เพื่อสร้างกรอบคำถามการสัมภาษณ์ ซึ่งมีลักษณะ 2 ส่วน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ และหลักการ แนวคิด แนวทางในการที่จะพัฒนาทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา และความถูกต้องในด้านเนื้อหา นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งผลการตรวจสอบได้ค่าความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ถือว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และดำเนินการปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้แบบสัมภาษณ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จนได้แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

3.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวคิด แนวทางการพัฒนารูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

ศึกษาวิเคราะห์แนวคิด แนวทางการพัฒนารูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหา เพื่อสร้างกรอบคำถามการสัมภาษณ์ ซึ่งมีลักษณะ 2 ส่วน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ และแนวคิด แนวทางการพัฒนารูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา และความถูกต้องในด้านเนื้อหา นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งผลการตรวจสอบได้ค่าความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ถือว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตาม

ข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้แบบสัมภาษณ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จนได้แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

3.3 รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการสอนของ Joyce & Weil (2004); Arends (1999); Anderson (1999); และทิสนา แชมมณี (2554) เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ของ คอลบ์ (Kolb, 1984) ดีน (Deen, 2002) เคมป์ท และคนอื่นๆ (Kempt, et al., 1998) ทินยาลา (Tynjala, 1998) มาร์โลว และเพจ (Marlowe & Page, 1998; Reed, 1996) เบียร์ดและวิลสัน (Beard & Wilson, 2006) เคลลี (Kelly, 2007) วัฒนาพร ระบุทับทุกข์ (2542) สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ (2544) และทิสนา แชมมณี (2554) เพื่อกำหนดหลักการ และขั้นตอนการเรียนการสอนของรูปแบบการสอน ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิตของ องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 1997) เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางในการวัดและประเมินผลของรูปแบบการสอน วิเคราะห์กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ. 3) รายวิชาการศึกษาและความเป็นครู จากหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เพื่อใช้ในการกำหนดเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์การเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนการสอน มาดำเนินการออกแบบร่างเนื้อหาของรูปแบบการสอนประกอบด้วย 1. หลักการของรูปแบบการสอน ได้แก่ 1) เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์อย่างเป็นระบบ โดยการลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอด และนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ จนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ต่างๆ เพื่อการตัดสินใจและการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมกันในการศึกษา และวางแผนการตอบสนอง หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม 2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ได้แก่ 1) เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจและการแก้ปัญหาโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ 2) เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจและการแก้ปัญหาโดยใช้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ 3. เนื้อหา เนื้อหาสาระที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นครู ประกอบด้วย ความสำคัญของวิชาชีพครู พัฒนาการของวิชาชีพครู คุณลักษณะของครูที่ดี เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ซึ่งเป็นเนื้อหาส่วนหนึ่งของรายวิชา การศึกษาและความเป็นครู 4. กิจกรรมการเรียนการสอน ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู แบบ ARTP Model 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ตระหนักประสบการณ์ (Alerting) ขั้นที่ 2 ขั้นร่วมสะท้อนคิด (Reflection) ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างความคิดรวบยอด (Transfer) ขั้นที่ 4 ขั้นปฏิบัติเรียนรู้ (Practicing) และ 5. การวัดและประเมินผล กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนครอบคลุมทั้งการทดสอบก่อนเรียน และการทดสอบหลังการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นการประเมินเกี่ยวกับทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู ประกอบด้วย ทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู 2 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจและการแก้ปัญหาโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ 2) เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจและการแก้ปัญหาโดยใช้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ นำรูปแบบการสอนไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และนำกลับมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพต่อไป นำรูปแบบการสอน และเครื่องมือที่ใช้

ในการประเมิน ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน พิจารณาตามแบบประเมินที่กำหนด รายการตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการสอนซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิ์ท (ลัวิน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, 183-184) 5 หมายถึง รูปแบบการสอนมีความเหมาะสมมากที่สุด 4 หมายถึง รูปแบบการสอนมีความเหมาะสมมาก 3 หมายถึง รูปแบบการสอนมีความเหมาะสมปานกลาง 2 หมายถึง รูปแบบการสอนมีความเหมาะสมน้อย 1 หมายถึง รูปแบบการสอนมีความเหมาะสมน้อยที่สุด ข้อมูลสำหรับการตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการสอน โดยนำข้อมูลมาคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความเหมาะสม และความเป็นไปได้ แล้วนำผลมาแปลความหมายดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด เกณฑ์การตัดสินใจ การพิจารณา ความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญ ใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ถือว่ามีความเหมาะสม ถ้าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวจะต้องนำไปปรับปรุงแก้ไข (รัตนะ บัวสนธิ์, 2552, หน้า 48) โดยผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอนรวมทั้งฉบับ อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.77 นำรูปแบบการสอนที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับแก้ตามคำแนะนำและจัดพิมพ์ เพื่อนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกจากนักศึกษาครูที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน เพื่อหาความเป็นไปได้ของรูปแบบการสอน โดยใช้แบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้หลังทำกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อคำถามให้นักศึกษาสะท้อนสิ่งที่ได้รับจากการจัดการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งพบว่ารูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ นำผลที่ได้จากการทดลองนำร่องมาใช้ปรับปรุงเพื่อให้ได้รูปแบบการสอนที่มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นก่อนนำไปทดลองใช้

3.4 คู่มือการใช้รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับ นักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีขั้นตอนการสร้างและหาคคุณภาพดังนี้

กำหนดองค์ประกอบของคู่มือการใช้รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริม ทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งประกอบด้วย 1) คำแนะนำการใช้รูปแบบการสอน เป็น ข้อมูลแสดงแนวทางในการนำรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู ไปใช้ 2) บทบาทของครูผู้สอน เป็นข้อมูลแสดงแนวทางการแสดงออกทางพฤติกรรมของผู้สอนต่อการ ใช้รูปแบบ การสอน และต่อผู้เรียน เพื่อให้การดำเนินการใช้รูปแบบการสอนมีประสิทธิภาพสูงสุด 3) บทบาทของผู้เรียน เป็นข้อมูลแสดงแนวทางการแสดงออกทางพฤติกรรมของผู้เรียน ที่เกิดขึ้นก่อน ขณะ และหลังการได้รับการสอน โดย ใช้รูปแบบการสอน 4) การนำรูปแบบไปใช้ เป็นการแสดงข้อมูลเพื่อให้ผู้สอนได้ทราบถึงข้อ ขยายการนำ รูปแบบการสอนไปใช้ เกี่ยวกับการเตรียมผู้เรียน การเตรียมกิจกรรม และกระบวนการที่ผู้สอนสามารถ ดำเนินการได้ขณะใช้รูปแบบการสอน 5) กำหนดการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการสอน เป็นการแสดงข้อมูล เกี่ยวกับกำหนดการสอนที่เป็นเนื้อหาสาระ เวลาเรียน ที่จะนำมาใช้กับรูปแบบการสอน 6) แผนการจัดการเรียน การสอนตามรูปแบบการสอน เป็นการแสดงข้อมูลเกี่ยวกับแผนการสอนที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ซึ่งกระบวนการในขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน ของแผนการสอนจะใช้ขั้นตอนแบบ ARTP Model 4 ขั้นตอน จัดทำเป็นคู่มือการใช้รูปแบบการสอนแบบเน้น

ประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และนำกลับมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพต่อไป นำคู่มือการใช้รูปแบบการสอน และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการสอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน พิจารณาตามแบบประเมินที่กำหนด รายการตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของคู่มือการใช้รูปแบบการสอน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (ลิวัน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 183-184) 5 หมายถึง คู่มือการใช้รูปแบบการสอนมีความเหมาะสมมากที่สุด 4 หมายถึง คู่มือการใช้รูปแบบการสอนมีความเหมาะสมมาก 3 หมายถึง คู่มือการใช้รูปแบบการสอนมีความเหมาะสมปานกลาง 2 หมายถึง คู่มือการใช้รูปแบบการสอนมีความเหมาะสมน้อย 1 หมายถึง คู่มือการใช้รูปแบบการสอนมีความเหมาะสมน้อยที่สุด ข้อมูลสำหรับการตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของคู่มือการใช้รูปแบบการสอน ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการสอนและแผนการสอน ซึ่งใช้ในการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยพิจารณาแปรค่าเฉลี่ย ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด เกณฑ์การตัดสินใจพิจารณา ความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญ ใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ถือว่ามีความเหมาะสม ถ้าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวจะต้องนำไปปรับปรุงแก้ไข (รัตนะ บัวสนธิ์, 2552, หน้า 48) โดยผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการสอนรวมทั้งฉบับ อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.73 วิเคราะห์ผลการประเมินตามแบบประเมินเพื่อให้ทราบจุดที่เป็นปัญหาแล้วปรับปรุงแก้ไขคู่มือการใช้รูปแบบการสอน นำข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มาใช้ปรับปรุงเพื่อให้ได้คู่มือการใช้รูปแบบการสอนที่มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นก่อนนำไปทดลองใช้

3.5 แบบประเมินความเหมาะสมรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

กำหนดจุดประสงค์ของการประเมิน คือ เพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ และกำหนดรูปแบบของการประเมิน สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า และส่วนที่เป็นปลายเปิด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสม โดยส่วนที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าจัดเป็น 5 ระดับ ดังนี้ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด 4 หมายถึง เหมาะสมมาก 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด นำแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอน ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา และความถูกต้องในด้านเนื้อหา นำแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอน เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

ซึ่งผลการตรวจสอบได้ค่าความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ถือว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ปรับปรุงแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอน ตามข้อเสนอแนะให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จนได้แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอน ฉบับสมบูรณ์

3.6 แบบประเมินความเหมาะสมคู่มือการใช้รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

กำหนดจุดประสงค์ของการประเมิน คือ เพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆ ของคู่มือการใช้รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ และกำหนดรูปแบบของการประเมิน สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า และส่วนที่เป็นปลายเปิด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสม โดยส่วนที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าจัดเป็น 5 ระดับ ดังนี้ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด 4 หมายถึง เหมาะสมมาก 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด นำแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการสอนที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา และความถูกต้องในด้านเนื้อหา นำแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการสอน เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปเก็บไว้ดำเนินการในขั้นต่อไป ซึ่งผลการตรวจสอบได้ค่าความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ถือว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ปรับปรุงแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการสอนตามข้อเสนอแนะให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จนได้แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการสอน ฉบับสมบูรณ์

3.7 แบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ และแบบวัดทักษะชีวิต สร้างแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อสอบแบบอัตนัยเชิงสถานการณ์ โดยแบบวัดทักษะชีวิตเชิงสถานการณ์ มีจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีลักษณะเป็นสถานการณ์ต่างๆ ที่มีรายละเอียดเป็นการไปสู่การตัดสินใจและการแก้ปัญหา ครอบคลุมทั้ง ด้านการตัดสินใจและการแก้ปัญหาโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ และด้านการตัดสินใจและการแก้ปัญหาโดยใช้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ เมื่อผู้เรียนศึกษาสถานการณ์ในแต่ละสถานการณ์จะต้องตอบคำถามเชิงเขียนบรรยาย เพื่อสะท้อนทักษะชีวิตทั้ง 2 ด้าน ในการตรวจให้คะแนนมีการกำหนดรายละเอียดไว้ดังนี้ 1) เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปิกของแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครูเชิงสถานการณ์ ประกอบด้วย พฤติกรรมที่แสดงถึงการมีทักษะชีวิตในระดับมากที่สุดให้ 4 คะแนน พฤติกรรมที่แสดงถึงการมีทักษะชีวิตในระดับมาก ให้ 3 คะแนน พฤติกรรมที่แสดงถึงการมีทักษะชีวิตในระดับปานกลางให้ 2 คะแนน พฤติกรรมที่แสดงถึงการมีทักษะชีวิตในระดับน้อยให้ 1 คะแนน โดยพฤติกรรมและตัวชี้วัดทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจและการแก้ปัญหาโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ (Creative thinking) ตัวชี้วัด ได้แก่ การแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย และเหมาะสมต่อสถานการณ์ ตอบสนองต่อสถานการณ์และมีแนวทางแสวงหาคำตอบอย่างรวดเร็ว มีความยืดหยุ่นทางความคิด แสวงหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ถูกต้องและเหมาะสม

นำมาใช้ประโยชน์ วางตัวและทำที่ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ กล่าวแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อสถานการณ์ต่างๆ อย่างมีเหตุผลและหลักวิชาการที่เหมาะสม และกล่าวแสดงออกทางความคิดของตนเองด้วยความมั่นใจ

องค์ประกอบที่ 2 ทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจและการแก้ปัญหาโดยใช้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking) ตัวชี้วัด ได้แก่ การแสดงออกทางความคิดอย่างมีลำดับขั้นตอน กำหนดแนวทางการตอบสนองต่อสถานการณ์อย่างสมเหตุสมผล แสดงวิธีการการตอบสนองต่อสถานการณ์อย่างสมเหตุสมผล 2) เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนจากแบบวัดจำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 80 คะแนน ระดับคะแนนเฉลี่ยและการแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 100) ดังนี้ ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.00 หมายถึง มีทักษะชีวิตในระดับดีมาก ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีทักษะชีวิตในระดับดี ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีทักษะชีวิตในระดับพอใช้ ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีทักษะชีวิตสำหรับในระดับปรับปรุง นำแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของเวลาในการสอบ ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับจุดประสงค์การเรียนรู้ และความชัดเจนของภาษาที่ใช้ รวมถึงข้อเสนอแนะอื่นๆ นำแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และแบบประเมินความสอดคล้องของแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกแบบวัดที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งผลการตรวจสอบได้ค่าความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ถือว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด นำแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู ที่ได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญมาทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาจัดทำเป็นแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู นำแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค ซึ่งกำหนดเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.70 (บุญชม ศรีสะอาด, 2541) ผลค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครูได้ที่ 0.72 แสดงว่ามีคุณภาพตามเกณฑ์ สามารถนำไปใช้ได้ สรุปผลและข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขแบบวัดทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครูให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้จริง จากนั้นจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ เป็นการนำรูปแบบที่ผ่านการสร้าง การพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ และการหาคุณภาพของเครื่องมือเป็นที่เรียบร้อยตามขั้นตอนของการวิจัย โดยการนำไปทดลองใช้ (Try-out) และนำมาปรับปรุงแก้ไขจนได้รูปแบบการสอนฉบับสมบูรณ์ จากขั้นตอนที่ 1 มาดำเนินการทดลองใช้ โดยมีการดำเนินการดังนี้

1. แหล่งข้อมูล

ประชากร คือ นักศึกษาครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาครู โปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ และคู่มือการใช้รูปแบบการสอน

แบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู และแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อรูปแบบการสอน

3. วิธีดำเนินการวิจัย การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) ซึ่งมีแบบแผนการทดลอง ดังนี้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, หน้า 65)

วิธีดำเนินการวิจัย การดำเนินการวิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนการวิจัย ดังนี้ ดำเนินการสอน โดยใช้แผนการสอนที่สร้างตามรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น แบบ ARTP Model 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ขั้นตระหนักรู้ประสบการณ์ (Alerting) 2) ขั้นร่วมสะท้อนคิด (Reflection) 3) ขั้นสร้างความคิดรวบยอด (Transfer) 4) ขั้นปฏิบัติเรียนรู้ (Practicing) เป็นการนัดเรียนเสริมนอกเวลาเนื่องจากรายวิชาดังกล่าวเป็นรายวิชาที่ใช้ไม่ได้ อยู่ชั่วโมงสอนของผู้วิจัย หลังจากทำการทดลองจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนครบแล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบวัดทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู ชุดเดียวกับที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง เก็บรวบรวมเพื่อตรวจให้คะแนนและนำไปวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครูก่อนเรียนและหลังเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้ รวบรวมแบบวัดทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด รวบรวมคะแนนและนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำผลคะแนนที่วิเคราะห์ข้อมูลแล้วมาเปรียบเทียบทักษะชีวิต ของนักศึกษาครู ระหว่างก่อนและหลังเรียนตามรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู โดยใช้สถิติทดสอบที่แบบไม่อิสระ (t-test for dependent sample) (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, หน้า 141)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย 1) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบการสอนโดยใช้สถิติทดสอบที่แบบไม่อิสระ (t-test for Dependent) (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, หน้า 141)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล ผู้ประเมินการใช้รูปแบบคือ นักศึกษาครู โปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏที่พัฒนาขึ้น ตามการประเมินเชิงระบบ มีองค์ประกอบ 3 ประเด็น ดังนี้ 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ความพึงพอใจต่อครูผู้สอน หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา สื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้

2) กระบวนการ (Process) ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ของรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น 3) ผลผลิต (Output) ได้แก่ ความพึงพอใจต่อผลที่ได้รับจากการจัดการเรียนการสอนในส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ

3. วิธีการดำเนินการวิจัย หลังจากการทดลองใช้รูปแบบการสอน ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบให้นักศึกษาเป็นผู้ประเมิน นำผลจากแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาคูที่ได้รับจากการจัดการเรียนการสอน มาวิเคราะห์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาคู มหาวิทยาลัยราชภัฏ นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น โดยยึดตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543, หน้า 163) ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 2.51-3.60 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาคูมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบหลัก คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

2. ผลการศึกษาทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาคู พบว่า นักศึกษาคู โปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาคู มหาวิทยาลัยราชภัฏ หลังการสอนทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาคู สูงกว่าก่อนการสอนทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาคู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาคูที่มีต่อรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาคู มหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาคูที่มีต่อรูปแบบการสอนฯ หลังจากดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอน นักศึกษาคูมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาคูมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบหลัก คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ทั้งนี้เป็นเพราะผู้วิจัยมีการสังเคราะห์รายละเอียดของการสร้างรูปแบบการสอนตามกระบวนการของการออกแบบและพัฒนา จึงทำให้ได้องค์ประกอบของรูปแบบที่มีความเหมาะสมและนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ Joyce & Weil (2004) ที่ได้กล่าวไว้ว่ารูปแบบการสอนมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ 1) แนวคิด และหลักการของรูปแบบ ซึ่งจะเป็นตัวชี้้นำในการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบการสอนนั้น ซึ่งจะอาศัยความเชื่อ แนวคิด ทฤษฎี ที่ใช้เป็น

พื้นฐานในการออกแบบรูปแบบการสอน 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน เป็นความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น 3) เนื้อหา เป็นเนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ที่จะใช้ในการเรียนการสอน 4) กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกิจกรรม วิธีการ และขั้นตอนของการปฏิบัติในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ และ 5) การวัดและประเมินผล เป็นส่วนสำคัญที่จะต้องบอกถึงผลการดำเนินการตามรูปแบบการสอนที่บรรลุเป้าหมาย และสอดคล้องกับ Anderson (1999, pp.521-522) ซึ่งกล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบการสอน กล่าวถึงความเชื่อ และแนวคิดทฤษฎีเป็นพื้นฐานของรูปแบบการสอน โดยหลักการของรูปแบบการสอนจะเป็นตัวชี้้นำการกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินงานในรูปแบบการสอน 2) เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ เป็นสิ่งที่ผู้สอนระบุถึงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ได้แก่ การวางเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน หรือเป็นการระบุเป้าหมายในการทำงานของผู้เรียน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินการ 3) สาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย เนื้อหา และกระบวนการในการเรียนรู้ที่ผู้สอนจะใช้ในการวางแผนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน 4) กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ช่วยให้การปฏิบัติแต่ละขั้นตอนของการใช้รูปแบบการสอนประสบผลสำเร็จสามารถพัฒนาผู้เรียนได้จริง และตรงตามรูปแบบการสอนนั้นๆ ได้กำหนดไว้ และ 5) การวัดและประเมินผล เป็นการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ โดยการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และทราบประสิทธิผลของรูปแบบที่มีต่อการเรียนรู้ และกระบวนการทั้งหมดของรูปแบบการสอน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิทธิพล อาจอินทร์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ จุดมุ่งหมาย สาระการเรียนรู้ ขั้นตอนการสอน และการวัดและประเมินผล และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อารีย์ ปริดีกุล (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการสอนน้อยเรียนมาก TLLM เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในประชาคม ASEAN สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อสร้างและหาคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการสอนน้อยเรียนมาก (TLLM) เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในประชาคม ASEAN สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการสอนน้อยเรียนมาก (TLLM) เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในประชาคมอาเซียนสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษามีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ผลการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพอยู่ในระดับดี

ดังนั้นรูปแบบการสอนจะประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน จึงต้องควรมีการดำเนินการอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ซึ่งจะอาศัยความเชื่อ แนวคิด ทฤษฎี ที่ใช้เป็นพื้นฐานในการออกแบบรูปแบบการสอน กำหนดวัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน เป็นความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น และกำหนดเนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ที่จะใช้ในการเรียนการสอน วางแผน กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกิจกรรม วิธีการ และขั้นตอนของการปฏิบัติในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ รวมทั้งกำหนดการวัดและประเมินผล เพื่อแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินการตามรูปแบบการสอนที่บรรลุเป้าหมาย

2. ผลการศึกษาทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู พบว่า นักศึกษาครู โปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์

เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ หลังการสอนทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู สูงกว่าก่อนการสอนทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการพัฒนา ทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครูครั้งนี้ พบว่า ผลการพัฒนาทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู ตามรูปแบบ การสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ส่งผลให้ นักศึกษามีทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครูที่สูงขึ้น กว่าก่อนการสอน เป็นผลเนื่องมาจากหลักการจัดการเรียนรู้ แบบเน้นประสบการณ์ ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะชีวิต แบบ ARTP Model 4 ชั้น ประกอบด้วย 1) ขั้นตระหนัก ประสบการณ์ (Alerting) 2) ขั้นร่วมสะท้อนคิด (Reflection) 3) ขั้นสร้างความคิดรวบยอด (Transfer) 4) ขั้นปฏิบัติเรียนรู้ (Practicing) ซึ่งการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการได้รับ ประสบการณ์ตรงจากการลงมือกระทำ ผ่านการทบทวน ไตร่ตรอง และสะท้อนความคิดจนเกิดความเข้าใจ และ นำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในการเผชิญสถานการณ์ใหม่ เพื่อให้เกิดเป็นความรู้ใหม่ ให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วย ตนเอง ผู้เรียนสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้สิ่งใหม่ขึ้นอยู่กับความรู้เดิมและความเข้าใจที่มี อยู่ในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าจัดการการเรียนรู้ มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดประสบการณ์อันนำไปสู่การเกิดทักษะชีวิตให้มีประสิทธิภาพ และมีศักยภาพ จึงควรเริ่มวางรากฐานทักษะ ชีวิตสำหรับการประกอบอาชีพผ่านการจัดประสบการณ์หรือการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อเป็นการเปิด โอกาสแห่งการเรียนรู้ ซึ่งประสบการณ์ที่ได้รับในแต่ละช่วงเวลา สถานที่และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ต่างกัน ประสบการณ์ที่ดีตั้งแต่แรกเริ่ม ซึ่งเรียกว่าประสบการณ์เดิม และประสบการณ์ที่ได้รับใหม่ จะเกิดการ ปฏิสัมพันธ์เชื่อมโยงกันในสมอง จนนำไปสู่การสรุปเป็นองค์ความรู้ ความคิดรวบยอดของสิ่งต่างๆ ทำให้เกิดสรุป ความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่เห็นด้วยตนเองที่หลากหลาย ทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ จนนำไปสู่การปรับตัวกับ สถานการณ์ใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับตนเองให้เหมาะสมตามนั้นได้ (Kolb, 1984) ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ องค์การอนามัยโลก (WHO, 1997) ที่ได้เสนอไว้ว่าทักษะชีวิตจะเกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุดในการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ (Active Learning) วิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learn Centered Methods) การจะได้ทักษะชีวิตขึ้นมานั้น ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม โดยใช้กระบวนการกลุ่มจากการสังเกต การฝึก การใช้วิธีการในชั้นเรียน อารวมทั้งการทำงานกลุ่มย่อย การทำงานคู่ การระดมพลังสมอง การทำบทบาทสมมติ การโต้แย้ง และการ อภิปราย และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรประภัสสร ปริญาญาณกุล (2546, หน้า 1-470) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างทักษะการทำงาน สำหรับนักศึกษาสาขาวิชา ศิลปศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเชิงประสบการณ์เพื่อ เสริมสร้างทักษะการทำงานในด้านทักษะปฏิบัติ การแก้ปัญหาและการทำงานเป็นทีม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนเชิง ประสบการณ์เป็นการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงโดยให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง ช่วยให้ผู้เรียนได้ มีโอกาสสร้างเสริมทักษะกระบวนการและรับรู้ประสบการณ์ใหม่ๆ ผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงผลการ เรียนรู้ในแฟ้มสะสมงาน วิธีการสอนเชิงประสบการณ์ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การสร้าง ประสบการณ์จากการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนลงมือหรือทำกิจกรรมจากสภาพจริง ขั้นที่ 2 การอภิปราย แลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนนำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้การพูดและการเขียน ขั้นที่ 3 การสรุปโดยสรุปหลักการหรือสัจพจน์หรือแบบแผนที่กว้างขึ้น และขั้นที่ 4 การประยุกต์ใช้เป็นขั้นของการนำ สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ โดยโครงการ กิจกรรม ผลิตภัณฑ์และสื่อประชาสัมพันธ์ ซึ่งสามารถนำ สิ่งที่ผลิตขึ้นไปใช้ในชีวิตจริง ผลการใช้รูปแบบ พบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการ แก้ปัญหา ความสามารถในการทำงาน ความสามารถในการปฏิบัติ มีความสามารถในด้านทักษะการทำงานสูง

กว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิตติคม คาวีรัตน์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะสำหรับ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อสร้าง เสริมสุขภาวะสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ด้วยการศึกษาแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการ จัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ (KAECPAR Model) สามารถส่งเสริมความรู้ ทักษะ เจตคติเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาวะ หลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้ รูปแบบ

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อ ส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ หลังจากดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบ การสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเรียบร้อยแล้ว ได้ดำเนินการให้นักศึกษาครู จำนวน 30 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้ รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการ ประเมินความพึงพอใจ พบว่า นักศึกษาครูมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ ทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า 2) ด้านกระบวนการ และ 3) ด้านผลผลิต ทั้งนี้เป็นเพราะผู้วิจัยได้มีการวางแผนการสอนโดย ออกแบบและจัดลำดับการสอนตามแบบ ARTP Model ซึ่งครอบคลุมทั้ง 4 ขั้นตอนอย่างละเอียด ได้แก่ 1) ขั้นตระหนักประสบการณ์ (Alerting) 2) ขั้นร่วมสะท้อนคิด (Reflection) 3) ขั้นสร้างความคิดรวบยอด (Transfer) 4) ขั้นปฏิบัติเรียนรู้ (Practicing) ซึ่งเป็นขั้นตอนการสอนที่ได้มีการสังเคราะห์จากแนวคิดการเรียนรู้อยู่ แบบเน้นประสบการณ์ซึ่งเป็นแนวคิดหลักในการพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครูที่ผู้วิจัยนำมาใช้เพื่อมุ่งให้ เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติจริง อีกทั้งเนื้อหาและสถานการณ์ต่างๆ ที่นำมา ประกอบการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาครู ผลการวิจัย ครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อาริย์ ปรีดีกุล (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดย ใช้หลักการสอนน้อยเรียนมาก TLLM เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในประชาคม ASEAN สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้น ปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ความ พึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่พัฒนา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นอยู่ใน ระดับ มาก รวมทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิทธิพล อาจอินทร์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ประสิทธิภาพของรูปแบบโดยศึกษาการคิดวิเคราะห์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) ผลการศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบ พบว่า นักเรียนมีคะแนนการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 76.49 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 70 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการ เรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ดังนั้น จะเห็นว่าความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่จะระบุได้ว่า รูปแบบการ

สอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นรูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญ และให้การสนับสนุนอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาครู นำรูปแบบการสอน และคู่มือการใช้รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏที่สร้างขึ้น ไปส่งเสริมทักษะชีวิตให้แก่ นักศึกษาครู โดยเน้นกระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เป็นการพัฒนาทักษะชีวิต แบบ ARTP Model 4 ชั้น อันจะส่งผลให้นักศึกษาครูมีทักษะชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

2. อาจารย์ผู้สอนควรมีการศึกษารูปแบบการสอน และคู่มือการใช้รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ให้มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งก่อนนำไปใช้ โดยอาจารย์ผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนรายละเอียดของสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงและสภาพบริบทของผู้เรียน สถานการณ์ที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง และได้มีส่วนร่วมในสถานการณ์ ซึ่งสถานการณ์หรือประสบการณ์จะต้องมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน หรือมีความสำคัญต่อผู้เรียนโดยเฉพาะนักศึกษาครู ควรเป็นประสบการณ์เกี่ยวกับความเป็นครูที่เน้นให้สอดคล้องกับสภาพกิจกรรมภายในโรงเรียน เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดของผลการพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการผลิตและพัฒนาครูในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องการให้ครูมีทักษะที่สำคัญในการประกอบวิชาชีพนอกเหนือจากการสร้างความรู้ คือการสร้างภูมิคุ้มกันที่เรียกว่า ทักษะชีวิต

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยการนำรูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครูไปใช้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู ในองค์ประกอบอื่นๆ เพิ่มเติม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนานักศึกษาครูให้เป็นครูที่สมบูรณ์

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะชีวิต กับรูปแบบการสอนที่มีแนวคิดทฤษฎีอื่นๆ ที่ใช้เป็นแนวคิดพื้นฐานในการสร้างรูปแบบการสอน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครูที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

การศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานคณะกรรมการ. (2554). แนวคิดเรื่องทักษะชีวิตและการพัฒนาทักษะ

ชีวิตในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

การอุดมศึกษา, คณะกรรมการ. (2557). การพัฒนาครูในศตวรรษที่ 21 ในสรุปผลการประชุม

คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) ครั้งที่ 8/2557. (หน้า 5). กรุงเทพฯ : กลุ่มติดตามและ

ประเมินผลด้านนโยบายและงบประมาณ สำนักติดตามและประเมินผลอุดมศึกษา.

กิตติคม คาวีรัตน์. (2553). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อสร้างเสริมสุข

ภาวะสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ทิตินา แชมมณี. (2554). ศาสตร์การสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ไพฑูริย์ สีนารัตน์. (2557). เติบโตเต็มตามศักยภาพผู้ศตวรรษที่ 21 ของการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรประภัสสร ปริญาญกุล. (2546). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างทักษะการทำงาน สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2552). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ : คำสมัย.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน (2554). แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต บูรณาการการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : บริษัท แอล ที เฟลส จำกัด.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรณ. (2544). การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง. กรุงเทพฯ : เดอะโนว์เลจ.
- สิทธิพล อาจอินทร์. (2554). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์. [Online]. Available : http://www.resjournal.kku.ac.th/article/16_01_72.pdf [2558, มีนาคม 10].
- อารีย์ ปรดีกุล. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการสอนน้อยเรียนมาก TLLM เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในประชาคม ASEAN สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา. พิษณุโลก : สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- Anderson, T.P. (1999). Using Models of Instruction. In C.R.Drill and A.J. Romiszowsky (eds.), **Instructional development paradigms**. New Jersey : Educational Publication.
- Arends, R. (1999). **Classroom instruction and management**. New York : McGraw-Hill.
- Beard & Wilson. (2006). **Experiential learning : A best practice handbook for educators and trainers**. (2 nd ed). India : Replika Press.
- Deen, M. K., Bailey, S. J., & Parker, L. (2002). **Life skills evaluation system: Measuring growth in life skills for youth and family program**. Washington, DC : Washington State University.
- Joyce, B., & Weil, M. (2004). **Models of teaching**. (6 th ed). USA : Allyn & Bacon.
- Kelly, E. F. (2007). **Unusual experiences near death and related phenomena**. Lanham, MD : Rowman and Littlefield.
- Kempt, J., Morrison, G., & Ross, S. (1998). **Designing Effective Instruction**. New York : Macmillan College.

- Kolb, D. A. (1984). **Experiential learning : experience as the source of learning and development.** Englewood Cliff, New Jersey : Prentice-Hall.
- Marlowe AB, Page LM (1998). **Creating and Sustaining the Constructivist Classroom.** California : Corwin Press.
- Reed, M. K. (1996). Disaster preparedness pays off. **Journal of Nursing Administration, 28(6),** 25-31.
- Tynjala, P. (1998). Traditional Studying for Examination Versus Constructivist Learning Task : do Learning Outcomes Differ?. **Studies in higher education, 23(20),** 173-190.
- World Health Organization. (1997). **Life Skill Education for Children and Adolescents in School.** Geneva : World Health Organization.